Valtioneuvoston asetus

maaseudun yritystuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan maaseudun yritystuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (80/2015) 1, 2, 8, 9, 12, 16, 27 ja 28 §, sellaisina kuin niistä ovat 8 ja 27 § asetuksissa 182/2017 ja 999/2017 sekä 9 ja 28 § asetuksessa 182/2017, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, jäljempänä *maaseutuasetus*, 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa ja mainitun kohdan b alakohdassa, maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014), jäljempänä *kehittämistukilaki*, 3 luvussa ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmassa 2014—2020 tarkoitettuun mikroyrityksille, pienille yrityksille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään maaseudun yritystukeen.

Tätä asetusta sovelletaan myös maaseuturahaston elpymisvaroista vuosina 2021 ja 2022 rahoitettaviin perustamistukiin ja investointitukiin, jäljempänä *elpymistuki*.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksella* tiettyjen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 702/2014;

2) *yleisellä ryhmäpoikkeusasetuksella* tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 651/2014;

3) *I ja II tukialueilla* alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) 43 §:n perusteella määrättyjä tukialueita;

4) *III tukialueella* muita kuin 3 kohdassa tarkoitettuja Suomen alueita, lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa;

5) *kokeilulla* sellaista yrityksen toimintaedellytyksiä vahvistavien, liiketoimintasuunnitelmaan perustuvien uusien tuotteiden ja palveluiden sekä toimintamallien asiakas- ja markkinalähtöistä suunnittelua, testaamista ja kehittämistä, jolla on rajattu laajuus ja aikataulu sekä rajatut kustannukset.

8 §

Valtiontukea koskevien säännösten soveltaminen

Yrityksen perustamistuen myöntämisestä maatalousalan ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan aloittamiseen maaseutualueella säädetään maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklassa.

Tuen myöntämisestä maataloustuotteiden jalostukseen, kaupan pitämiseen ja kehittämistä koskevaan investointiin ja toteutettavuustutkimukseen säädetään maaseutuasetuksen 81 artiklan 2 kohdassa.

Investointituen myöntämisestä maataloustuotteiden jalostukseen muiksi kuin maataloustuotteiksi säädetään maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklassa tai tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Tuen myöntämisestä uusiutuvan energian tuotantoa ja jakelua koskevaan investointiin, säädetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 17 tai 41 artiklassa taikka tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Investointituen myöntämisestä muuhun kuin 2—4 momentissa tarkoitettuun investointiin säädetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 tai 17 artiklassa taikka tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena. Tuen myöntämisestä pellettien, brikettien ja biohiilen sekä muiden vastaavien pidemmälle jalostettujen kiinteiden polttoaineiden valmistusta koskevaan investointiin säädetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 17 artiklassa. Tuki polttopuun, puutähdehakkeen, puuperäisten kierrätyspolttoaineiden ja muiden kiinteiden puupohjaisten polttoaineiden tuotantoa koskevaan investointiin myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Myönnettäessä tuki vähämerkityksisenä tukena on kuitenkin noudatettava, mitä 27 §:ssä säädetään tukitasoista.

Tuki 3—5 momentissa tarkoitettuihin investointeihin liittyviin toteutettavuustutkimuksiin myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Hakiessaan vähämerkityksisenä tukena myönnettävää tukea tuen hakijan tulee liittää hakemukseen ilmoitus kuluvan ja kahden sitä edeltävän verovuoden aikana saamastaan vähämerkityksisestä tuesta.

9 §

Yrityksen perustamistuella tuettava toiminta

Tukea voidaan myöntää maatalousalan ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan aloittamiseen ja aloittamista edistävien kokeilujen toteuttamiseen uudelle yritykselle ja liiketoimintaansa uudistavalle toimivalle yritykselle maaseutualueella. Omistajanvaihdoksen valmisteluun voidaan yritystoiminnan ostajalle myöntää elpymistukea, kun ostettava yritys sijaitsee Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämän paikkatietopohjaisen Kaupunki-maaseutuluokituksen mukaisella harvaan asutuksi maaseuduksi ja ydinmaaseuduksi luokitellulla maantieteellisellä alueella.

Edellytyksenä on, että aloittava yrittäjä ei ole perustanut uutta yritystä ennen 1 päivää tammikuuta 2014, lukuun ottamatta maatalousyrityksiä. Toimivalta yritykseltä edellytetään, että yritystoimintaa on tukihakemuksen jättämishetkellä harjoitettu yhtäjaksoisesti vähintään kolmen vuoden ajan.

Toimivan yrityksen tulee liiketoimintasuunnitelmassa osoittaa, että tuettava toimenpide kohdistuu uuteen toimintayksikköön, toimialaan, liiketoiminta-alueeseen, markkina-alueeseen, tuotteeseen tai palveluun taikka uusiin asiakkaisiin. Uuden liiketoiminnan hyväksi tehdystä työstä on toteutettavan toimenpiteen luonteesta riippuen pidettävä yrityksessä työtuntikirjanpitoa ja toiminta on selkeästi erotettava yrityksen nykyisestä liiketoiminnasta yrityksen sisäiseksi projektiksi.

Tukea ei myönnetä uuden yrityksen perustamiseen hakijalle, joka tukihakemuksen jättämishetkellä on hakenut maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 6 §:n mukaista nuoren viljelijän aloitustukea, jolle se on myönnetty tai jolle työ- ja elinkeinotoimisto on tehnyt myönteisen starttirahapäätöksen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 8 luvun 1 §:n nojalla. Yrityksen perustamistukea voidaan kuitenkin myöntää sen jälkeen, kun nuoren viljelijän aloitustuen mukaisen toiminnan jatkamiselle säädetty vähimmäisaika on täyttynyt.

Hakijalla tarkoitetaan 4 momentissa myös kehittämistukilain 18 §:n 4 momentin mukaista luonnollista henkilöä, jolla on yrityksessä tämän asetuksen 7 §:n mukainen määräysvalta.

12 §

Yrityksen perustamis- ja kehittämistoimenpiteet

Tukea voidaan myöntää seuraaviin uuden yrityksen perustamistoimenpiteisiin:

1) palveluiden, asiantuntijoiden ja konsulttien käyttö;

2) tuotantotilojen sekä koneiden ja laitteiden vuokraus;

3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut uuden yrityksen perustamisvaiheessa tarpeelliset toimenpiteet.

Tukea voidaan myöntää seuraaviin toimivan yrityksen uuden liiketoiminnan perustamistoimenpiteisiin:

1) ulkopuolisten palveluiden, asiantuntijoiden ja konsulttien käyttö;

2) osallistuminen messuille, näyttelyihin ja muihin vastaaviin tapahtumiin;

3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut yrityksen uuden liiketoiminnan aloittamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet.

Lisäksi tukea voidaan myöntää liiketoimintasuunnitelman mukaisten kokeilutoimenpiteiden toteuttamiseen uudelle tai toimivalle yritykselle.

Tuettaviin toimenpiteisiin voi sisältyä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 33 §:ssä tarkoitettuja käyttöomaisuuden hankintoja.

Tukea voidaan omistajanvaihdoksen valmistelun osalta myöntää ainoastaan omistajanvaihdoksen valmisteluun liittyviin asiantuntijapalveluihin.

16 §

Perustamistuen määrä

Yrityksen perustamistukea voidaan myöntää liiketoimintasuunnitelman perusteella enintään:

1) 35 000 euroa uuden yrityksen perustamiseen;

2) 35 000 euroa toimivan yrityksen uuteen liiketoimintaan;

3) 10 000 euroa kokeiluun;

4) 10 000 euroa omistajanvaihdoksen valmisteluun.

Tuki myönnetään avustuksena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua kutakin tukea voidaan ohjelmakauden 2014— 2020 aikana myöntää samalle tuen hakijalle vain kerran siten, että maaseutuasetuksen liitteessä II säädetyn tuen määrä ei ylity. Yrityksen perustamistuen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen yhteenlasketun enimmäismäärän osalta noudatetaan, mitä tukien kasautumisesta säädetään maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksessa.

Tukea ei kuitenkaan myönnetä, jos 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdan mukaisen tuen määrä alittaisi 5 000 euroa tai jos 3 kohdan mukaisen tuen määrä alittaisi 2 000 euroa.

27 §

Investointituen määrä

Tukea voidaan myöntää avustuksena siten, että tuen määrä ei ylitä seuraavia prosenttiosuuksia tuen perusteena olevista kustannuksista:

1) pienelle yritykselle I tukialueella 35 prosenttia sekä II ja III tukialueella 20 prosenttia lukuun ottamatta Viitasaaren, Pihtiputaan, Konneveden, Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven ja Saarijärven kuntia, joissa tukiprosentti on 30;

2) mikroyritykselle ilman kiinteää tieyhteyttä olevilla saarilla I, II ja III tukialueella 35 prosenttia;

3) poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, pienelle yritykselle uusiutuvan energian tuotantoon ja jakeluun, pellettien, brikettien, biohiilen ja muiden vastaavien pidemmälle jalostettujen kiinteiden polttoaineiden valmistukseen sekä polttopuun, puutähdehakkeen, puuperäisten kierrätyspolttoaineiden ja muiden puuperäisten polttoaineiden tuotantoon I, II ja III tukialueella 20 prosenttia tai, jos kyseessä on uusiutuvan energian tuotantoa ja jakelua harjoittava uusi laitos, 30 prosenttia;

4) pienelle yritykselle elpymistukea I, II ja III tukialueella uusiutuvan energian tuotantoa ja jakelua harjoittavan laitoksen uudistamiseen, energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan, uusiutuvan energian käytön lisäämiseen, energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen sekä parhaan käyttökelpoisen uuden tekniikan ja digitaalisen tekniikan käyttöönottamiseen 30 prosenttia taikka, jos kyseessä on biokaasuntuotantoa ja jakelua harjoittava uusi laitos, 50 prosenttia.

Maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen tukea voidaan kuitenkin myöntää avustuksena siten, että tuen määrä ei ylitä seuraavia prosenttiosuuksia tuen perusteena olevista kustannuksista:

1) mikroyritykselle I, II ja III tukialueella 35 prosenttia;

2) poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, mikroyritykselle kahden tai useamman mikroyrityksen tuotannollista tai kaupallista yhteistyötä varten perustaman uuden yhteisen yrityksen investointiin I, II ja III tukialueella 40 prosenttia;

3) pienelle yritykselle I, II ja III tukialueella 30 prosenttia;

4) keskisuurelle yritykselle I tukialueella 25 prosenttia sekä II ja III tukialueella 20 prosenttia;

5) pienelle yritykselle elpymistukea I, II ja III tukialueen maaseutualueilla 35 prosenttia energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvan energiaan, uusiutuvan energian käytön lisäämien, energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen sekä parhaan käyttökelpoisen uuden tekniikan ja digitaalisen tekniikan käyttöönottamiseen.

Edellä 2 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa mainittuja prosenttiosuuksia voidaan korottaa 20 prosenttiyksiköllä, jos kyseessä on kehittämistukilain 5 §:n 30 kohdassa tarkoitetun maaseudun innovaatioryhmän toteuttaman kehittämishankkeen yhteydessä tuettava maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskeva investointi.

Investointiin myönnettävän tuen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen prosenttiosuuksien yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää tässä pykälässä säädettyjä prosenttiosuuksia. Paikallisen toimintaryhmän puoltamassa investoinnissa valtiontueksi katsotaan myös mahdollinen kuntarahan osuus.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja rahoittaa investoinnin hyväksyttävistä kustannuksista vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea.

Ajallisesti samaan investointikohteeseen liittyvään muun rahoitusta myöntävän tahon käyttöpääomaksi tai investointiin myöntämään lainaan ja takaukseen sisältyvä julkisen tuen osuus otetaan kokonaisuudessaan huomioon tukien yhteenlasketussa enimmäismäärässä.

Tukea ei kuitenkaan myönnetä, jos tuen määrä alittaisi 2 000 euroa.

28 §

Perustamistuen maksaminen

Perustamistuki maksetaan tukipäätöksessä hyväksyttyjen toimenpiteiden toteuttamista vastaavina erinä. Perustamistuen ensimmäinen maksuerä voi olla enintään kolmasosa myönnetyn perustamistuen määrästä.

Uudelle yritykselle myönnetyn perustamistuen ensimmäinen erä voidaan maksaa, kun toimenpidesuunnitelma on hyväksytty tukipäätöksellä. Lisäksi edellytyksenä on, että yritys on perustettu ja merkitty voimassa olevien säännösten mukaisesti kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja ennakkoperintärekisteriin.

Perustamistuen toinen erä, jollei kyseessä ole viimeinen maksuerä, voidaan maksaa, kun vähintään puolet toimenpidesuunnitelman mukaisista tukipäätöksellä hyväksytyistä toimenpiteistä on toteutettu. Perustamistuen viimeinen erä voidaan maksaa, kun hyväksytyt toimenpidesuunnitelman mukaiset toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu.

Omistajanvaihdoksen valmisteluun tarkoitettu elpymistuki maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä voidaan maksaa, kun toimenpidesuunnitelma on hyväksytty tukipäätöksellä. Lisäksi edellytyksenä on, että yritys on perustettu ja merkitty voimassa olevien säännösten mukaisesti kaupparekisteriin. Toisen erän maksamisen edellytyksenä on omistajanvaihdoksen toteutuminen.

Tämä asetus tulee voimaan 18 päivänä lokakuuta 2021.

Helsingissä 14.10.2021

Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen

Lainsäädäntöneuvos Markus Lounela